

Granskning av resursfördelningssystemet inom förskolan, med fokus på socioekonomi

Granskningens inriktning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerås stad granskat resursfördelningssystemet inom förskolan, med fokus på socioekonomi. Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för att bedöma om förskolenämnden har en tillräcklig styrning, kontroll och uppföljning av den socioekonomiska resursfördelningen till kommunala och fristående förskolor.

Iakttagelser och slutsatser

Vi bedömer att förskolenämnden har beslutat om en i huvudsak ändamålsenlig resursfördelningsmodell med tydliga utgångspunkter i socioekonomiska faktorer. Andelen medel som omfördelas enligt socioekonomiska principer har sjunkit de senaste åren. Någon uppföljning av huruvida graden av omfördelning ligger på en rimlig nivå har inte genomförts.

Sammantaget visar granskningen att förskolenämnden inte har en tillräcklig styrning och kontroll av den socioekonomiska resursfördelningen. Bedömningen grundas på att förskolenämnden inte har upprättat några tydliga mål för vilka kvalitetsdrivande effekter de avser uppnå med den socioekonomiska omfördelningen. För att öka förståelsen och därigenom legitimiteten för stadens sätt att fördela resurser identifieras ett behov av att tydliggöra syftet och varför vissa förskolor får mer resurser än andra.

Vidare bedöms förskolenämnden genomföra en i vissa avseenden tillräcklig uppföljning. Sedan 2020 ska de kommunala- och fristående förskolorna årsvis inkomma med svar på vad den sociala vikten nyttjas till och de bedömda effekterna. Förskolenämnden tar del av en kortare beskrivning och analys av de kommunala förskolornas användning av ersättningen för social vikt.

Någon vidare analys av resursfördelningens effekter eller hur omfördelningen påverkar måluppfyllelsen har inte genomförts. Det har inte heller utretts om just de insatser som den socioekonomiska ersättningen möjliggör är de som har störst effekt för förskolornas kvalitet och barnens möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Förskolenämnden bör utveckla analysen för att säkerställa att omfördelningen bidrar till att barnen får likvärdiga förutsättningar till stimulans och lärande i förskolan. En tydlig uppföljning kan även verka legitimitetshöjande.

Svar på revisionsfrågor

Har förskolenämnden beslutat om en ändamålsenlig resursfördelningsmodell, med tydliga utgångspunkter i socioekonomiska faktorer?

Ja, i huvudsak. De två faktorer som nyttjas vid viktningen; utländsk bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå har i forskningen visat sig avgörande för barnens/elevernas studieresultat. Förskolenämnden har dock inte gjort en tillräcklig uppföljning av om graden av omfördelning ligger på en rimlig nivå.

Har förskolenämnden fastställt tydliga mål och indikatorer för fördelningen av extra resurser till vissa förskolor?

Nej. Det är inte tydligt vilka kvalitetsdrivande effekter som förskolenämnden avser uppnå med den socioekonomiska omfördelningen.

Har förskolenämnden tydliga kriterier för att bedöma kvalitetsarbetet, samt följa upp och utvärdera eventuella effekter?

Ja, i huvudsak. Dessa är dock inte direkt kopplade till den sociala vikten.

Genomför förskolenämnden en tillräcklig uppföljning och analys av den socioekonomiska resursfördelningens effekter? Vidtas åtgärder vid avvikelser?

Delvis. Förskolenämnden bedöms i vissa avseenden genomföra en tillräcklig uppföljning. Någon övergripande analys av den socioekonomiska resursfördelningens effekter har dock inte gjorts.

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi förskolenämnden att:

- ▶ Upprätta mål för vilka kvalitetsdrivande effekter som den socioekonomiska resursfördelningen syftar till att uppnå.
- ▶ Följa upp om graden av omfördelning ligger på en rimlig nivå.
- ▶ Säkerställa en uppföljning och analys som möjliggör en bedömning av den socioekonomiska omfördelningens effekt och modellens träffsäkerhet.

Revisionen har överlämnat revisionsrapporten till kommunfullmäktige. Rapporten är publicerad på stadens hemsida www.vasteras.se
För ytterligare information, kontakta revisionens ordförande Asta Matikainen Lecklin tfn: 076-896 43 86 eller revisionssekreterare Christel Modin tfn: 076-569 48 43.